

Beretning vedr. lovf. om den sociale ankestyrelse m. m.

inkl psykoterapiprotokoll och psykologutlåtanden, som regel skall delges patienterna när deras sak prövas i någon form.

Nu till de konkreta frågorna.

Hur verkar i praxis patienternas rätt att ta del av egen journal?

Det är uppenbart, att det hittills endast i ett relativt litet antal fall förekommit att en patient vill se sin journal. Sannolikt beror detta på att det varit och alltjämt är en allmän uppfattning bland allmänheten, att patienten ej har rätt att ta del av sin journal. Därtill torde komma en utbredt mening, att det är ohövligt och ses med ogillande av läkaren när sådan framställning görs.

Under de senaste åren har emellertid massmedierna på sina håll propagerats för att patienterna skall begära att få se sina journaler, kanske som ett led i strävanden att bryta igenom den „statusvall“ läkare förmodas omge sig med men kanske också som en reaktion mot vad som, inte utan rätt, uppfattas som bristande information från läkarnas sida om patientens sjukdom, innebörden i undersökningar och behandlingar etc.

Rätt mycket irritation torde emellertid ha vållats av det ökande antalet framställningar att få ta del av egen journal. Sannolikt anser läkaren det som regel vara olämpligt att patienten läser sin journal.

I detta sammenhang bör nämnas, att fråga om utlämnande av journal i första hand avgöres av resp. klinikchef men att efter överklagande vederbörande sjukhusdirektion avgör frågan. I denna instans ingår praktiskt taget aldrig läkare annat än som föredragande eller som för övrigt närvarande utan rösträtt. I sista hand avgöres frågan av administrativ domstol med strikt juridisk förfarande.

Har journalernas innehåll påverkats?

Sannolikt har man hittills inom läkarkåren, måhända något naivt, inte mycket

beaktat dessa frågor och därför fortsatt att skriva journal efter hävdvunna riktlinjer, som om journalen endast skulle vara et instrument i patientbehandlingen. Under sista åren märks en tendens, som sannolikt växer i styrka, att skriva minsta möjliga i journalerna.

Dubbeljournaler?

Sådana journaler är olagliga och torde inte förekomma i nämnvärd utsträckning. På sina håll talas emellertid allvarligt om att det kommer att bli nödvändigt med något sådant system om annars läkarna, särskilt inom psykiatrien och socialmedicinen, skall kunna fortsätta skriva läkarjournaler i vedertagen, internationell mening.

Privat arkivering hos läkare?

Ävenledes olagligt eller lagligen sett irrelevant eftersom dessa förblir allmänna handlingar. Dock må tilläggas, att ingen givetvis kan hindra läkare att skriva privat dagbok. Helt utan juridisk problematik är icke ett sådant förfaringsätt, eftersom ett eventuellt vårdslöst hanterande av dessa anteckningar kan föranleda ansvar för brott mot läkares tystnadsplikt (allmänna läkarinstruktionen).

Avslutningsvis bör nämnas, att frågekomplexet givetvis är mycket mera komplicerat än vad som framgått av det anförda. För att i möjligaste mån värna om läkares tystnadsplikt, även när det gäller „läkarjournaler“, har läkarförbundet officiellt hävdad, att läkarjournaler i princip ej bör vara allmänna handlingar och att läkare i sin yrkesverksamhet i trängre mening ej bör anses vara myndighet, dvs utöva myndighetsfunktioner.

Även om dessa krav skulle tillgodoses, vilket är en helt öppen fråga, skulle många problem kvarstå, särskilt i samband med den allmänna försäkringen och inom rättskipningen.